

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the Ra'anana Kollel
Rosh Hashana 5785

In memory of
Barnett (Dov ben Avraham Bentzion) Besser, z"l

Yom Tov Times
18:04 1st night 18:59 2nd night

Shabbat Shuva Times
18:01 **END** 18:56 Issue 53

By far, the most gripping paragraph in the Rambam's Hilchot Teshuva, Laws of Teshuva section of his magnum opus, is the one that describes the reason behind the mitzvah of blowing the shofar on Rosh Hashana!

The Rambam writes, "Even though the mitzvah of Shofar is a Biblical decree, there is a hint of reason to it, as if to say, 'Wake up you sleepy ones and examine your ways, return in repentance, and remember your Creator.' This refers to those who forget life's truth by wasting time on silly things, on occupying themselves with things that don't matter. Take heed of your souls and improve your ways. Let each person leave his negative patterns and improper thoughts." In other words, the Shofar is meant to act as a spiritual alarm clock! This alarm is meant to wake us up to do teshuva and to remember our Creator. But what teshuva are we meant to do on Rosh Hashana? If we look at the machzor of Rosh Hashana, we do not find any mention of teshuva, except in the Avinu Malkein prayer where one of the stanzas asks Hashem to return us to Him with teshuva.

If we look at the climactic prayer of Rosh Hashana, the mussaf prayer, we find themes of Kingship, Remembrances and Moshiach (Shofarot) but we do not find any theme of doing teshuva! There is no Vidui, confession or thoughts of remorse in our ritual. What teshuva then, is the Rambam referring to when he describes the shofar as a call to teshuva? The answer is that the teshuva of Rosh Hashana is not the teshuva of "erasing" our sins. That form of teshuva is reserved for the other days leading up to and including Yom Kippur. Yom Kippur is the celestial "washing machine" that we hope will cleanse us of the sins of our past. Rosh Hashana, however, is meant to focus on the present and future. The teshuva of Rosh Hashana is meant to be a teshuva, a return, to a healthier attitude. It is a returning of our heart and mind to Hashem! If we look closely at the Rambam's words, we will notice that he does not talk about sins or transgressions in regards to our

mission on Rosh Hashana. He describes us as being drowsy and asleep to the mission we were put here on earth to accomplish. We "forgot the truth of life, the purpose of life, by being sidelined wasting time on silly worthless endeavors! A person who is asleep cannot remember his Creator, for when sleeping, he can't remember anyone! So the first step of returning is to wake up and remember what are purpose and goals are as Jews.

Imagine being granted a one hour "all you can grab" bonanza at Tiffany's! You can grab any items in the entire department store for 60 minutes, free of charge! You are so excited that you quickly run from department to department, as you make your way to the jewelry section where the real treasures are. On your way, you pass the most plush and gorgeous beds you've ever seen and you lay down for a quick moment, to savor the luxurious bedding, before heading to the jewelry department. Imagine your horror when you wake up 58 minutes later, realizing that the 60 minutes are up and you leave the store empty handed. How devastating is that? All of the jewels of Tiffany's was within your reach and you squandered that opportunity on a nap!!

This is what the Rambam is referring to when he says that the Shofar is meant to wake us up. It is not meant to wake us up into doing the "confessional" type of teshuva. That is for Yom Kippur. The teshuva of Rosh Hashana is *just* to wake up and "smell the coffee!" The rest will fall into place later. The purpose of Rosh Hashana is to realize that life for a Jew, a life of Torah and Mitzvot, is like unlimited access to Tiffany's with priceless jewels for the taking.

Let's not sleep through life, squandering the precious opportunities to grab the spiritual riches that life has to offer! May the shofar wake us up, so that we may rush out of bed, and run, not walk, to shul so that we may crown Hashem King over the world and over our lives. Only then can the bonanza of gathering life's treasures truly begin!

The Call of the Shofar R' Binyamin Rosenberg

Of the three "themes" of Rosh Hashanah that we mention in Mussaf, the shofar takes a very prominent position. The whole day is referred to by the Torah as Yom Teruah- a day of shofar blowing. The other two "themes" Malchuyos- Kingship, and Zichronos- Reckoning, also seem to hinge on the shofar, as the Gemara says "recite Malchuyos to crown me as king over yourselves, Zichronos so that you should be remembered before me for good, and through what? through the shofar". How does the shofar accomplish this?

Interestingly, the pesukim we say in Mussaf about the shofar seem to have nothing to do with Rosh Hashanah! The ones from Ketuvim are about Hashem's kingship, which is appropriate. But the pesukim from the Chumash are about the shofar that was blown at the giving of the Torah at Sinai, and the ones from Neviim are about the shofar at the end of days and the coming of Mashiach?

Perhaps we can explain that the pesukim are telling us what the shofar is all about.

The sound of the shofar is like a bugle calling the soldiers to arms. But to what goal? And how should they accomplish their mission?

Our goal is to bring Mashiach at which stage the whole world will recognize Hashem as the true king. The way to do this is by following the instructions we received at Har Sinai. The shofar blowing calls us to accept our mission of keeping the Torah and following the mitzvot with the goal of bringing about the end of days. That is how we crown Hashem as our king, and the eventual recognized king over all beings. Through this we will merit to be remembered before Him for a good year.

RCK RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

A Year Later - How to Prepare for What's Next

Monday 7.10.24
8:15 pm

With Rabbi Lapin

OCTOBER 7

Ahuza 198, Raanana

Torah Bytes

דבר תורה שבועי מפי רבני הכולל הקהילתי ברעננה

ראש השנה ה'תשפ"ה

כניסת יום טוב

ראשון 18:04

שני 18:59

כניסת שבת

18:01 18:56

גליון 53

להצלחת צבא ההגנה לישראל וכוחות הביטחון

שאל את הרב ראש בית המדרש הרב שבת יגל שליט"א

שאלה: האם מותר לחזן לשנות מים באמצע חזרת הש"ץ? השאלה מצויה בחזן של מוסף בראש השנה שחזרת הש"ץ מאוד ארוכה ושתית מים יכולה לסייע לו.

תשובה: אין להתיר לחזן לשנות מים באמצע חזרת הש"ץ מחמת כמה סיבות: (א) השתייה עצמה יכולה להיחשב 'הפסק' בתפילה וכן הפסק בין ברכת השופר לתקיעות דמיושב (עיין מגן אברהם סימן ר"ט ס"ק ה') (ב) באופן שצריך לברך 'ברכת הנהיג' קודם השתייה - ברכה זו נחשבת 'הפסק' (אבל זה ניתן לפתור ע"י שיברך על משקה קודם תקיעות השופר ולא ייצא מבית הכנסת).

(ג) החזן בחזרת הש"ץ הרי הוא עומד לפני המלך ולא מתאים ולא ראוי שבאמצע עמידתו לפני המלך יתעסק בשתייה.

אמנם באופן שהוא זקוק לכך מבחינה בריאותית, או שיש צורך גדול מאוד בדבר (כגון בתקופת הקורונה שהיו מניינים בחוץ בשמש הקופחת) או שהוא נצטרך ואינו יכול להמשיך להתפלל, אז יש להתיר לשנות מעט מים, וישנה מעט קודם התקיעות כדי שלא יצטרך לברך באמצע החזרת הש"ץ, ואם כל רצונו הוא להעביר את הצרידות - אינו צריך כלל לברך על המים.

שאלה: לקראת ראש השנה הקרב ובא - האם יהיה מותר להתקלח במהלך החג השני לכבוד שבת קודש?

תשובה: השנה שראש השנה יוצא בימים חמישי ושישי, וביחד עם שבת קודש - יש שלושה ימים רצופים של שבתון, יש מקום להקל להתקלח ביום ששי יום ב' של ראש השנה לכבוד שבת קודש.

המקלחת תהא במים קרים (וניתן אף להוסיף מעט מים חמים כדי שהמים יהיו מעט נעימים - אף אם מדובר במים הבאים מדוד שמש או חשמל המכוון מערב החג על ידי שעון שבת) ולבני ספרד ניתן להתקלח אף במים חמים (אבל אין להתקלח במים חמים - אף לבני ספרד - במרחץ ציבורי, כגון במקלחות של המקווה).

יש להיזהר מאוד לא לבוא לידי סחיטת השיער והמגבת, ולהשתמש רק בסבון נוזלי (כן הוא לדעת הרבה פוסקים), וכן לא להיכשל בחילול חג על ידי סירוק השערות.

יש להדגיש כי כל ההיתר הוא רק ביום ב' של ראש השנה, ולא ביום שבת קודש.

שאלת א.פ.י. מרעננה: בעקבות כך שיש השנה שלושה ימים רצופים של חג ושבט, האם יש אפשרות לסכם עם גוי שיבוא לשטוף את הבית ביום השני של ראש השנה? זה מאוד חשוב לי! לאחר יומיים של סעודות ואורחים, הרצפה תהיה מלוכלכת, ולהיכנס כך לשבת קודש זה יפריע לי מאוד, אני חושבת שזה אפילו מצווה להתיר את זה מפני 'כבוד השבת'. האם מותר?

תשובה: מותר לסכם עם גוי שיגיע במהלך היום השני של ראש השנה ויסדר ויכבד את הבית לכבוד שבת קודש - כאשר מדובר בפעולות המותרות גם לנו לעשות.

למשל: שטיפת כלים, ניקיון האסלות (ויש מקום להתיר גם שטיפת רצפת חדר השירותים אם הדבר נצרך) סידור הבית (החזרת חפצים ומשחקים למקום וכדומה) לטאטא את הריצפה.

אבל לעשות ספונג'ה בכל הבית - אין להתיר אלא אם כן מדובר במצב קיצוני, ונבאר זאת.

חכמים אסרו לשטוף את הבית בשבת וחג מתוך חשש שמא יבוא מתוך כך לידי 'השוואת גומות' שהיא תולדה של מלאכת 'חורש' ואף שחשש זה שייך רק ברצפה עם אדמה, מכל מקום גזרו גזירה זאת גם ברצפה עם רצפות.

אמנם באופן שהדבר נצרך ביותר כתבו הפוסקים להתיר (גם אם עושים זאת על ידי ישראל) ולכן מתירים זאת בבתי חולים, ובמקומות ציבוריים (בעיקר באזור של הנוחיות) וזאת גם מפני כבוד הבריות.

אבל בבית הפרטי אין להתיר זאת, אלא אם כן קרה משהו קיצוני, כגון שמישהו הקיא על הרצפה, או שנשפך משקה דביק וכדו' וגם אז - אם ניתן לפתור זאת על ידי שטיפה נקודתית מקומית (רק ע"י מגב וגריפת המים, ובלי להשתמש בסמרטוט) - יש לעשות כן ולא בגלל זה לשטוף את כל רצפת הבית.

וגם כאשר מבקשים מגוי לעשות זאת - אין זה משנה את ההלכה הנ"ל אלא שבאופנים המותרים הנ"ל אם עושים זאת על ידי גוי, ניתן להניח לו להשתמש גם בסמרטוט מאחר ועושה זאת לנוחיות האישית מבלי שביקשנו זאת ממנו.

התשלום לגוי יתבצע כמובן לפני החג או לאחר השבת, ואין בזה משום 'שכר שבת'.

וורט לשולחן שבת

בכל קראנו - אליו! הרב יעקב נדב שליט"א

ובשנתבון נראה שבעין זה תקנו חז"ל בנוסח תפילת השמונה עשרה, תפילתנו לדעת וחכמה פותחת בהכרה "אתה חונן לאדם דעת", ולאחר בקשת רפואה אנו מוסיפים "כי א-ל מלך רופא..." וכך בברכת השנים "כי א-ל טוב אתה ומברך השנים" ונמצא א"כ שבכל בקשה אנו ממליכים את הקב"ה, ולכן בראש השנה מתאים מאוד לבקש כל בקשה שהיא.

דוד המלך אומר בתהילים "קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו **באמת**" זאת אומרת שכל מי שיקרא באמת, ה' יענהו - אף אם אינו במדרגה הראויה מצד הדין, ונשאלת אם כך השאלה, וכי מי שזקוק נואשות לבריאות או משווע לפרנסה האם אינו מבקש באמת, ומדוע לכאורה נראה לעינינו שלא נענה, אלא יש לשים לב ללשון הפסוק, לא נאמר "לכל אשר יקרא באמת" - שזה אמנם מצוי שמי שזקוק קורא באמת, אך ההדגשה בפסוק "לכל אשר יקראוהו" דהיינו יקראו אליו - אל השם יתברך וזה באמת לא כל כך פשוט, להבין שהכל תלוי ברצון השם, ואף אם אנו משתדלים בצורות שונות אך ההבנה צריכה להיות שהישועה לא תלויה בהשתדלות אלא מאת הש"ת וכאשר מבקשים מתוך הבנה כזו מבטיחנו דוד המלך שקרוב ה' לכל קוראיו ואף אם אינו ראויים וזכאים.

וכך אנו מבקשים בברכת המזון "ווא אל תצריכנו לידי מתנות בשר ודם - כי אם מידך המלאה פתוחה והרחבה - ואז לא נבוש ולא נכלם.

יהי רצון שנזכה לכתיבה וחותימה טובה ולשנה טובה ומתוקה לכל בית ישראל.

"אמרו לפני מלכויות כדי שתמליכוני עליכם" - עיקרו של ראש השנה הוא המלכת הקב"ה עלינו ועל כל העולם כולו.

כידוע זהו אחד מהטעמים לתקיעה בשופר שמסמל את טקס ההמלכה.

ומפורסמת השאלה וכי בזמן הטקס החשוב והמלכותי מתאים לבקש בקשות אישיות, ונתאר לעצמנו כיצד נראה בעינינו אדם שיגש באמצע מעמד השבעת נשיא המדינה ויפנה אליו בבקשת עזרה בעניניו האישיים, וא"כ כיצד מתאים הדבר שבראש השנה אנו פונים ומבקשים מהקב"ה כתבנו בספר חיים טובים, בספר פרנסה, וכל הבקשות הנזכרות באבינו מלכנו.

ונתן לבאר שאמנם בטקס המלכה של מלך בשר ודם כאשר כולם רואים ומכירים במלכות, לא מתאים לפנות בבקשות אישיות, אך בראש השנה עיקר הענין הוא אכן להכיר שהקב"ה הוא מלך מלכי המלכים ואין עוד מלבדו, והכרה זו אינה פשוטה וגלויה לעין כל, שהרי העולם הזה נקרא "עולם" מלשון העלם שכביכול הבורא נעלם מעינינו, והאתגר הוא לזהות ולהכיר שהכל מאתו יתברך.

ואם כך אדרבה, כאשר יהודי פונה לה' בכל בקשה שהיא בגשמיות וברוחניות הרי שבעצם הבקשה הוא מכיר וממליך את ה' בעולם, שהרי הוא מבין שאין עוד מלבדו שיוכל לעזור לו, כיון שרק הוא מלך מלכי המלכים.